

Fundacja im. Nikoli Tesli
ul. Proletariacka 3/28
15-449 Białystok
KRS 0000443710
www.fundacja-tesli.manifo.com

Opinia Prawna „Przyjaciół Sądu”
Bezprawne działania instytucji w Polsce stosunku do dłużników alimentacyjnych.

Niniejsze opracowanie można wykorzystywać w Sądach i Prokuraturach w:

1. Procesach karnych przeciwko dłużnikom alimentacyjnym (atr. 209 kk) oraz procesach cywilnych o odszkodowanie i zadośćuczynienie od Skarbu Państwa (Ministerstwu Sprawiedliwości) za niesłuszne skazanie **za długi cywilne** czyli długi alimentacyjne.

**Czy obywatel może wystąpić z pozwem
przeciwko rządowi lub państwu polskiemu ?**

Tak, obywatel może wystąpić na **drodze sądowej przeciwko państwu polskiemu**. W polskim prawie cywilnym stroną pozwaną nie jest bezpośrednio rząd jako instytucja polityczna, lecz **Skarb Państwa** – to on posiada osobowość prawną i **odpowiada majątkowo za działania urzędów czy funkcjonariuszy**.

2. Procesach **przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka** (ETPC) przeciwko Państwu Polskiemu – o naruszenie **praw wolności i praw człowieka** zawartych w **Europejskiej Konwencji Praw Człowieka** **przez państwa należące do Rady Europy**.

Dlatego poniższe opracowanie i informacje w nim zawarte przydadzą się nie tylko dla Sędziów i Prokuratorów ale przede wszystkim dla Dłużników Alimentacyjnych i ich Adwokatów jako **dowód z dokumentu prywatnego** (*Art. 245 kpc*), a w związku z tym, że opracowanie jest oparte na faktach powszechnie znanych - nie będą wymagały opinii biegłych. Zostało ono oparte o **bardzo obszerną wiedzę prawną** dostępną w internecie, z której to wiedzy korzysta **Sztuczna Inteligencja (IT Google)**, która to „Inteligencja” udzieliła odpowiedzi na różne zadawane jej pytania prawne.

Dobro Wymiaru Sprawiedliwości

- **Art. 63. KPC** *Uchwały i oświadczenia organizacji pozarządowych nie uczestniczących w sprawie* Organizacje pozarządowe wymienione w artykułach poprzedzających, które nie uczestniczą w sprawie, **mogą przedstawiać sądowi istotny dla sprawy pogląd wyrażony w uchwale lub w oświadczeniu ich należycie umocowanych organów.**

- **Przyjaciół Sądów (*amici curiae*)** inaczej „Interwenient uboczny” – prawniczy termin rzymski, dosłownie określający – osobę lub **organizację**, niebędącą stroną w postępowaniu sądowym i dobrowolnie, z własnej inicjatywy, oferującą sądowi opinię prawną lub inną dotyczącą przedmiotu postępowania.

Na wstępie należy zaznaczyć, że na podstawie zapisów **Konstytucji RP (Art. 193) wszystkie Sądy w Polsce** (cywilne i karne) mają możliwość zadawania pytań do **Trybunału Konstytucyjnego** na okoliczność zgodności **ustaw z konstytucją**, które są uchwalane przez sejm oraz składania zapytań do **Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)** z siedzibą w Luksemburgu, który dba o jednolitą wykładnię i stosowanie prawa unijnego we wszystkich państwach członkowskich - **ale tego nie robią.**

Art. 193. [Pytanie prawne] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.

- **Art. 193. [Pytanie prawne]** *Każdy sąd może przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem.*

Fakty powszechnie znane nie wymagają dowodu

Art. 168. kpk [Fakty notoryjne, fakty znane urzędowo] *Fakty powszechnie znane nie wymagają dowodu. To samo dotyczy faktów znanych z urzędu, należy jednak zwrócić na nie uwagę stron. Nie wyłącza to dowodu przeciwnego.*

USTAWY NIEZGODNE Z PRAWEM

Należałoby zacząć od tego, że **PARTYJNI DEBILE** w **POLSKIM SEJMIE (TOTALNI IGNORANCI PRAWNI)** w dniu 31 maja 2017 roku znowelizowali **ustawę KODEKS KARNY**, w dniu 1 grudnia 2020 roku **ustawę Kodeks Pracy**, a w dniu 1 września 2021 roku znowelizowali **USTAWĘ O POMOCY OSOBOM UPRAWNIONYM DO ALIMENTÓW.**

Wymyślili „**BUBLE PRAWNE**”, które nie tylko zasługuje na **kpinę i pośmiewisko (tylko DEBIL mógł takie coś wymyślić)** gdyż nie tylko dyskryminują płatników alimentacyjnych (a zwłaszcza dłużników) to na dodatek:

1. **pozbawiają ich środków do życia i stwarzają warunki grożące ich biologicznej egzystencji.**
2. **wpędza w „spirale zadłużenia” doprowadza do wykluczenia tych osób poza nawias społeczny**
3. **pozbawiają podstawowych praw człowieka i obywatela oraz bezprawnie pozbawiają wolności.**

Na dodatek wskazane ustawy nie tylko **są sprzeczne** z zasadami **sprawiedliwości społecznej** ale przede wszystkim są sprzeczna z zapisami **Konstytucją RP** takimi jak:

Art. 2. Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym **państwem prawnym**, urzeczywistniającym zasady **sprawiedliwości społecznej**.

Art. 30. Zasada ochrony godności człowieka

Art. 32. Zasada równości; zakaz dyskryminacji

Art. 65. **Minimalną wysokość wynagrodzenia za pracę**

Art. 67. Prawo do zabezpieczenia społecznego

ale też z **Prawem Międzynarodowym (PRAWAMI CZŁOWIEKA)**, **Kodeksem Cywilnym**, **Ustawą o prawie bankowym** i **Ustawą o pomocy społecznej**, a ci którzy te nowelizacje podpisali **powinni dodatkowo odpowiadać karnie z ART. 118A KK [ZBRODNI PRZECIWKO LUDZKOŚCI]** ponieważ **pozbawili** dłużników alimentacyjnych

- **pozbawiają prawa do wynagrodzenia za pracę i ochrony pracy**
- **pozbawiają kwoty „wolnej od zajęć” (od egzekucji)**
- **pozbawiają kwoty „minimalnego wynagrodzenia za pracę”**
- **pozbawiają kwoty „minimum socjalnego” doprowadzają do skrajnego ubóstwa** czym stwarzają warunki życia grożące ich **biologicznej egzystencji**.

*Art. 118a. KK [Zbrodnie przeciwko ludzkości] § 1. Kto, biorąc udział w masowym zamachu lub choćby w jednym z powtarzających się zamachów skierowanych przeciwko grupie ludności podjętych w **celu wykonania lub wsparcia polityki państwa lub organizacji: [...]** 3) stwarza dla osób **należących do grupy ludności** warunki życia **grożące ich biologicznej egzystencji**, w szczególności przez pozbawienie dostępu **do żywności lub opieki medycznej, które są obliczone na ich wyniszczenie**, podlega karze pozbawienia wolności na czas **nie krótszy od lat 12 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności**.*

Czy pozbawienie grupy ludzi praw lub środków do życia, które mają inni to dyskryminacja ?

Tak. Pozbawienie grupy ludzi praw lub środków do życia, które są dostępne innym, jest **dyskryminacją strukturalną lub instytucjonalną.** Polega ono na niesprawiedliwym i nieuzasadnionym różnicowaniu traktowania ludzi w podobnej sytuacji, co prowadzi do ich **wykluczenia społecznego i marginalizacji.**

Aby lepiej zrozumieć to zagadnienie, warto spojrzeć na nie w kilku wymiarach:

- **Zasada równego traktowania:** Wszyscy ludzie powinni mieć równy dostęp do praw podstawowych i środków niezbędnych do przeżycia. Odmienne traktowanie bez obiektywnego i racjonalnego uzasadnienia jest łamaniem prawa.
- **Pozbawienie środków do życia (ekonomiczne):** Odmowa dostępu do pracy, edukacji, opieki zdrowotnej czy podstawowych zasobów tylko ze względu na przynależność do danej grupy to bezpośredni atak na ludzką godność i bezpieczeństwo.
- **Pozbawienie praw (prawne i polityczne):** Brak możliwości głosowania, wolności słowa czy **ochrony prawnej spycha grupę ludzi do roli obywateli drugiej kategorii.**

Definicje i skutki takich działań są szczegółowo opisane w kluczowych dokumentach dotyczących **ochrony praw człowieka:**

- **Konstytucja RP (Art. 32):** Gwarantuje wszystkim **równość wobec prawa** i zakazuje dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym.
- **Powszechna Deklaracja Praw Człowieka:** Stanowi **fundament równego i niezbywalnego traktowania wszystkich ludzi.**

Konstytucja RP

Art. 32. [Zasada równości; zakaz dyskryminacji]

1. **Wszyscy są wobec prawa równi.** Wszyscy mają prawo do **równego traktowania przez władze publiczne.**
2. **Nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny.**

SPIRALA ZADŁUŻENIA

Nie dość, że sądy karne na podstawie tych „BUBLI PRAWNYCH” bezprawnie pozbawiają wolności płatników alimentacyjnych za „**długi cywilne**” (**Art. 209 kk**), za które **NIGDZIE NA ŚWIECIE NIE IDZIE SIĘ DO WIĘZIENIAM** to na dodatek wpędzają płatników alimentacyjnych w **SPIRALĘ ZADŁUŻENIA (UDZIELAJĄ IM CO MIESIĄC pożyczek POD PRZYMUSEM bez ich zgody**

i bez zdolności kredytowych, i bez możliwości ogłoszenia upadłości konsumenckiej) to na dodatek każą zwracać te rzekome „pożyczki”, a tak naprawdę zwracać „zasiłki pieniężne” (*bezzwrotne świadczenia*), o które płatnicy alimentacyjni **NIGDY SIĘ NIE UBIEGALI** ani tych zasiłków **NIGDY NIE OTRZYMALI**.

Sprawiedliwość społeczna i wykluczenie społeczne

Głównym celem wprowadzenia **kwoty wolnej od potrąceń** jest **ochrona dłużnika przed skrajnym ubóstwem i bezdomnością**. Ustawodawca założył, że **każdy człowiek** – bez względu na liczbę ciążących na nim zobowiązań – **ma prawo do godnego życia i zaspokojenia podstawowych potrzeb biologicznych oraz społecznych**.

- Zapewnienie dłużnikowi **kwoty pozwalającej na przeżycie** ma również wymiar **pragmatyczny**, uniemożliwiając **zepchnięcie osoby zadłużonej do tzw. szarej strefy i pozbawiając ją jakichkolwiek szans na spłatę zobowiązań w przyszłości**.

UZASADNIENIE

**Kto pozbawił Płatników Alimentacyjnych prawa do
najniższego wynagrodzenia za pracę ?**

Polski ustawodawca pozbawił dłużników alimentacyjnych prawa do ochrony kwoty wolnej od zajęcia w wysokości **minimalnego wynagrodzenia**. Zgodnie z art. 87 § 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – **Kodeks pracy**, komornik lub pracodawca może dokonywać potrąceń z wypłaty na poczet świadczeń alimentacyjnych do wysokości aż 60% wynagrodzenia, pozostawiając dłużnika **bez gwarancji zachowania pensji minimalnej**.

**Kto pozbawił dłużników alimentacyjnych
kwoty wolnej od egzekucji ?**

Dłużników alimentacyjnych pozbawił tej ochrony **Polski Ustawodawca** w zapisach **Kodeksu postępowania cywilnego** oraz ustawy **Kodeks pracy**. W przypadku egzekucji należności na rzecz dzieci alimenty mają absolutny priorytet, dlatego dłużnicy są traktowani znacznie surowiej niż w przypadku innych długów.

Zasady te prezentują się następująco:

- **Na rachunku bankowym:** W przeciwieństwie do „zwykłych” długów,

przy alimentach bank **nie może pozostawić** na koncie **kwoty wolnej od zajęcia**. Komornik ma prawo zająć **każdą złotówkę**

- **W wynagrodzeniu za pracę:** Komornik może zająć nawet **60% pensji netto** dłużnika. Przepisy **nie chronią** w tym wypadku **minimalnego wynagrodzenia**

Ile wynosi „kwota wolna od potrąceń” i dlaczego ta kwota ma służyć dla dłużnika ?

Kwota wolna od potrąceń z umowy o pracę (przy długach innych niż alimenty) wynosi **3 605,85 zł netto** (na rękę), a z konta bankowego **3 604,50 zł**. Ma to służyć dłużnikowi do zagwarantowania **tzw. minimum egzystencji** – kwota ta **ma zapewnić środki na przeżycie, zakup żywności, opłaty za mieszkanie, opłatę rachunków za wodę, ogrzewanie, prąd i gaz, środki higieny, kupno ubrania obuwia i leków itp.**

Szczegółowe limity (stan na 2026 rok)

Wysokość **kwoty wolnej** jest ściśle powiązana z **obowiązującą pensją minimalną** i różni się w zależności od rodzaju dochodu oraz typu długu :

- **Umowa o pracę (długi niealimentacyjne):** Pracodawca **musi** pozostawić dłużnikowi do dyspozycji **100% minimalnego wynagrodzenia netto**, czyli wspomniane **3 605,85 zł** .
- **Umowa o pracę (alimenty):** W przypadku długu alimentacyjnego kwota wolna od potrąceń **nie obowiązuje** . Komornik może zająć nawet 60% pensji, niezależnie od zarobków .
- **Konto bankowe:** Zajęcie egzekucyjne **nie może** objąć kwoty odpowiadającej **75% minimalnego wynagrodzenia brutto miesięcznie** – w 2026 roku jest to **3 604,50 zł** niezależnie od liczby rachunków .
- **Emerytury i renty:** W przypadku długów niealimentacyjnych potrącanie jest maksymalnie **25% kwoty brutto** , przy zagwarantowaniu odpowiedniej **kwoty wolnej dla świadczeniobiorcy** (wynoszącej np. 75% najniższej emerytury, a przy alimentach 50%).

Czy pozbawienie dłużnika kwoty najniższego wynagrodzenia za pracę czy kwoty wolnej od potrąceń prowadzi do bezdomności, skrajnego ubóstwa i wykluczenia społecznego ?

Tak, pozbawienie dłużnika środków do życia poniżej minimum egzystencjalnego drastycznie zwiększa ryzyko bezdomności, skrajnego ubóstwa i wykluczenia społecznego. Pozbawienie dłużnika środków gwarantujących **minimum egzystencji** uznawane jest **w prawie i socjologii za działanie prowadzące bezpośrednio do bezdomności i wykluczenia społecznego.** Spycha to jednostkę na margines społeczeństwa i drastycznie ogranicza jej szanse na samodzielne wyjście z kryzysu finansowego.

Mechanizm popadania w skrajne ubóstwo i wykluczenie

Oto jak brak kwoty wolnej od potrąceń wpływa na sytuację życiową dłużnika:

- **Brak środków na podstawowe potrzeby:** Brak możliwości **opłacenia czynszu czy zakupu żywności w pierwszej kolejności prowadzi do UTRATY DACHU NAD GŁOWĄ.**
- **Błędne koło długów:** Odcięcie od legalnych środków utrzymania często **zmusza ludzi** do korzystania z nielegalnych "chwilówek" lub pożyczek od lichwiarzy, **co pogłębia spiralę zadłużenia.**
- **Marginalizacja społeczna:** Osoby niemające środków na **elementarne funkcjonowanie w społeczeństwie tracą relacje, dostęp do edukacji czy możliwość leczenia, co potęguje ich wykluczenie.**

Ochrona prawna w Polsce

Polski system prawny **chroni dłużników przed takimi sytuacjami,** gwarantując **nienaruszalne minimum socjalne** (w 2026 roku jest to kwota **4806 zł brutto,** czyli **ok. 3605 zł netto**):

- **Przy umowie o pracę:** W przypadku długów **innych niż alimenty,** kwota wolna od potrąceń wynosi **100% minimalnego wynagrodzenia za pracę. Komornik nie może zająć tej kwoty.**
- **Ograniczenia procentowe:** Przy egzekucji długów **z pensji wyższej niż minimalna,** komornik może zająć maksymalnie do **50% wynagrodzenia netto.**
- **Wyjątek alimentacyjny:** W przypadku **zaległości alimentacyjnych nie stosuje się ograniczeń kwoty wolnej,** a potrącenie może sięgać nawet **60% pensji.**
- **Świadczenia socjalne:** Pieniądze **z pomocy społecznej** (zasiłki stałe/okresowe) czy świadczenia wychowawcze (np. program Rodzina 800+) są w pełni wolne od zajęć komorniczych.

Pozbawienie dłużnika pełnej ochrony i **pozostawienie go bez środków do**

życia jest w świetle polskiego prawa **dopuszczalne tylko w przypadku długów alimentacyjnych.**

Czy płatnik alimentacyjny może otrzymać pomoc z opieki społecznej na wyrównanie do najniższej krajowej ?

Nie ma możliwości otrzymania z pomocy społecznej (np. z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie) świadczenia, które **bezpośrednio "wyrównuje"** wypłatę do wysokości **najniższej krajowej z powodu płacenia alimentów.**

Zgodnie z przepisami prawa:

- **Brak kwoty wolnej dla alimentów:** Egzekucja komornicza alimentów może być prowadzona **nawet z minimalnego wynagrodzenia i zasiłku dla bezrobotnych**, a komornik ma prawo zająć do 60% pensji, **nie stosując przy tym standardowej kwoty wolnej od potrąceń.**
- **Obowiązek alimentacyjny jest priorytetem:** Pomoc państwa nie służy wyrównywaniu dochodu z powodu długów alimentacyjnych. Obowiązek utrzymania własnych dzieci i krewnych wyprzedza ewentualne wsparcie z systemu pomocy społecznej .
- **Alimenty jako odliczenie, nie dopłata:** Płacone alimenty są jedynie odliczane od dochodu podczas ustalania **prawa do zasiłków celowych lub okresowych.** Oznacza to, że obniżają one **Twój dochód (co potencjalnie może ułatwić uzyskanie wsparcia w trudnej sytuacji życiowej)**, ale ośrodek **nie wypłaci Ci rekompensaty za zajęte przez komornika pieniądze.**

Czy pozbawianie ojców kwoty wolnej od potrąceń ma wpływ na wychowanie ich dzieci ?

Brak kwoty wolnej od potrąceń przy egzekucji alimentów bezpośrednio i wielopłaszczyznowo wpływa na relacje ojców z dziećmi oraz proces ich wychowania. Z jednej strony prawo zabezpiecza w ten sposób podstawowe, codzienne potrzeby bytowe dziecka u rodzica wiodącego. Z drugiej strony, drastyczne obniżenie budżetu ojca (komornik może zająć do 60% pensji, nawet przy minimalnym wynagrodzeniu) wywołuje szereg negatywnych konsekwencji psychologicznych i logistycznych, które uderzają w dziecko.

Oto kluczowe obszary, w których ten mechanizm prawny oddziałuje na wychowanie dzieci:

1. Ograniczenie możliwości spędzania czasu z dzieckiem

- **Koszty logistyczne:** Ojciec, któremu po potrąceniu 60% pensji minimalnej zostają środki **drastycznie niskie**, często nie ma funduszy na paliwo czy bilety, aby **odebrać dziecko na weekend**.
- **Warunki mieszkaniowe:** Brak środków uniemożliwia wynajęcie mieszkania **z osobnym pokojem dla dziecka**, co **utrudnia lub uniemożliwia realizację opieki weekendowej lub naprzemiennej**.
- **Brak funduszy na wspólne aktywności:** Ojciec nie jest w stanie sfinansować wyjścia do kina, na basen czy zakupu zabawek podczas kontaktów, **co rodzi w nim poczucie wstydu i frustracji**.

2. Pogorszenie kondycji psychicznej ojca i dziecka

- **Stres i depresja:** **Ciągły brak stabilności finansowej i lęk przed egzekucją drastycznie obniżają dobrostan psychiczny rodzica.** Taki stan **bezpośrednio** przekłada się na jakość opieki – **zestresowany ojciec ma mniejsze zasoby cierpliwości i uważności dla dziecka.**
- **Konflikt lojalnościowy u dziecka:** Gdy dziecko widzi rażące dysproporcje życiowe między rodzicami lub słyszy spory o pieniądze, **zaczyna czuć się winne sytuacji materialnej ojca.**

3. Ucieczka w szarą strefę i unikanie kontaktów

- **Praca na czarno:** Aby uniknąć **utraty większości legalnego dochodu**, część ojców decyduje się **na pracę w szarej strefie**. Wiąże się to często **z pracą ponad siły, brakiem wolnego czasu i mniejszą dyspozycyjnością dla dziecka.**
- **Zrywanie więzi:** W skrajnych przypadkach ojcowie, nie mogąc sprostać wymaganiom finansowym i czując presję komorniczą, **całkowicie wycofują się z życia dziecka**, co wywołuje u małego **traumę odrzucenia.**

4. Druga strona medalu – zabezpieczenie potrzeb dziecka

- Ustawa celowo eliminuje kwotę wolną od potrąceń przy alimentach, uznając, że **prawo dziecka do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (jedzenie, dach nad głową, edukacja) jest ważniejsze niż ochrona majątku dłużnika.**
- Dzięki temu mechanizmowi rodzic wiodący otrzymuje realne wsparcie finansowe, co bezpośrednio podnosi standard wychowania i codziennego życia dziecka w domu, w którym mieszka na stałe.

Podsumowując, choć brak kwoty wolnej skuteczniej ściąga środki na

bieżące utrzymanie dziecka, **to jednocześnie może drastycznie ograniczyć osobisty, wychowawczy udział ojca w jego życiu z powodów ekonomicznych i psychologicznych.**

Co oznacza „wykluczenie poza nawias społeczny” ?

Wykluczenie poza nawias społeczny (lub **wykluczenie społeczne, marginalizacja**) to sytuacja, w której jednostka lub **grupa osób** zostaje odcięta **od pełnego uczestnictwa w życiu społecznym, gospodarczym, politycznym i kulturalnym.** Wykluczenie poza nawias **rzadko wynika z wyboru danej osoby.** Oznacza to **brak dostępu do podstawowych praw, dóbr i możliwości, które są ogólnodostępne dla większości obywateli.**

Czy pozbawienie ludzi przez rząd dochodów poniżej minimum socjalnego to grozi ich biologicznej egzystencji ?

Tak, pozbawienie ludzi środków do życia poniżej określonego progu **stwarza bezpośrednie zagrożenie dla ich biologicznej egzystencji,** przy czym kluczowe jest rozróżnienie pomiędzy **minimum socjalnym** a **minimum egzystencji.**

W Polsce wskaźniki te są szczegółowo szacowane przez **Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.**

- **Zagrożenie życia (minimum egzystencji):** Konsumpcja poniżej tego progu oznacza **tzw. skrajne ubóstwo.** Budżet na tym poziomie pozwala wyłącznie na zakup najbardziej podstawowej żywności, leków i opłacenie rachunków, a długotrwałe funkcjonowanie poniżej tej kwoty **faktycznie zagraża życiu, zdrowiu i biologicznemu rozwojowi człowieka.**
- **Margines godnego życia (minimum socjalne):** Ten próg jest wyższy i uwzględnia **nie tylko przetrwanie,** ale także koszty niezbędne do wychowania dzieci, utrzymania mieszkania, edukacji i ochrony zdrowia.

Zejście poniżej **minimum socjalnego** nie zawsze oznacza natychmiastową śmierć biologiczną, ale prowadzi **do wykluczenia społecznego, degradacji kapitału ludzkiego oraz życia w permanentnym stresie i niedostatku.**

W realiach prawnych i społecznych, gdy ludzie są pozbawiani dochodów **poniżej tych granic i jednocześnie nie mogą skorzystać z systemowej pomocy społecznej,** **państwo faktycznie naraża ich na skrajne trudności, uniemożliwiając normalne funkcjonowanie i zaspokajanie**

podstawowych potrzeb.

CZY DŁUGI ALIMENTACYJNE TO „DŁUGI CYWILNE” ?

Tak, długi alimentacyjne są **zaliczane jako długi cywilne o charakterze majątkowym**. Powstają na podstawie orzeczenia sądu (lub ugody) i podlegają **egzekucji komorniczej**, jednak wyróżnia je to, że są **priorytetowe**, nie podlegają **łatwemu przedawnieniu**.

Oto kluczowe informacje:

- **Charakter prawny:** To zobowiązanie majątkowe, które – o ile powstało za życia dłużnika – staje się długiem spadkowym i może przejść na spadkobierców.
- **Przedawnienie alimentów:** Zgodnie z Kodeksem rodzinnym i opiekuńczym, **roszczenia o świadczenia alimentacyjne przedawniają się z upływem 3 lat**. Jednakże, jeśli sprawa jest u komornika, bieg przedawnienia jest przerwany.
- **Skutki karne:** Uchylanie się od płacenia alimentów (gdy zadłużenie przekracza **równowartość 3 świadczeń**) stanowi przestępstwo z art. 209 Kodeksu karnego, co oznacza, że dłużnik może trafić do więzienia.
- **Fundusz Alimentacyjny:** Jeśli państwo płaci alimenty za dłużnika, **dług ten staje się zadłużeniem wobec gminy/państwa**, ale w przypadku śmierci dłużnika długi wobec Funduszu Alimentacyjnego wygasają.

Podsumowując: Mimo że są to długi cywilne, prawo traktuje je na specjalnych, bardzo rygorystycznych zasadach ze względu na ochronę dobra dziecka.

Czy za długi cywilne można iść do więzienia ?

Samo posiadanie długów nie grozi więzieniem. Co do zasady, **nie idzie się do więzienia za samo posiadanie długów cywilnych** (kredyty, pożyczki, chwilówki, zaległy czynsz). **W polskim prawie niespłacone zadłużenie to sprawa cywilna, NIE KARNA.** Do więzienia można jednak trafić w sytuacjach szczególnych, gdy dług jest efektem przestępstwa lub wynika z nieopłaconych kar sądowych.

W polskim systemie prawnym długi cywilne, takie jak niespłacone kredyty, pożyczki, rachunki czy czynsz, nie prowadzą do więzienia. Egzekucja takich należności odbywa się wyłącznie na drodze postępowania cywilnego, np. Poprzez komornika, który może zająć wynagrodzenie, rachunki bankowe lub majątek dłużnika, ale nie może go

osadzić w zakładzie karnym.

Przypadki, w których dług może prowadzić do więzienia

Istnieją jednak sytuacje, w których zaległości finansowe mogą wiązać się z odpowiedzialnością karną:

- **Długi podatkowe i składki ZUS** – **samo posiadanie zaległości** wobec urzędu skarbowego lub ZUS **nie jest przestępstwem**, ale celowe unikanie płacenia podatków lub składek przy jednoczesnym zatrudnianiu pracowników **może** prowadzić do odpowiedzialności karnej.
- **Oszustwa finansowe** – wyłudzenie kredytu lub pożyczki poprzez fałszywe dokumenty lub składanie nieprawdziwych oświadczeń może skutkować karą od 3 miesięcy do 5 lat więzienia, niezależnie od tego, czy pożyczka była spłacana.
- **Utrudnianie egzekucji komorniczej** – działania mające na celu ukrycie majątku lub dokonywanie fikcyjnych transakcji mogą zostać uznane za przestępstwo i prowadzić do kary pozbawienia wolności.

Podsumowanie:

W praktyce więzienie za długi „cywilne” dotyczy wyłącznie określonych przypadków, w których dłużnik popełnia przestępstwo lub uporczywie uchyla się od obowiązków prawnych. Samo niespłacanie kredytu czy pożyczki nie jest karalne i nie prowadzi do więzienia.

Czy wypłata pieniędzy dla rodzica z funduszu alimentacyjnego wypłacaną przez Opiekę Społeczną **TO POŻYCZKA ?**

Wypłata pieniędzy z Funduszu Alimentacyjnego nie jest pożyczką, lecz świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez Opiekę Społeczną (MOPR), które ma na celu wsparcie rodziców, którzy nie otrzymują alimentów zasądzonych od rodzica.

Czy świadczenia pieniężne (zasiłki) wypłacane ze środków pomocy społecznej należy zwracać ?

Co do zasady świadczenia z **pomocy społecznej są bezzwrotne**, jednak istnieją sytuacje, w których **beneficjent musi zwrócić otrzymane środki**. Obowiązek zwrotu dotyczy głównie świadczeń **nienależnie pobranych** oraz **zasiłków przyznanych warunkowo**.

Oto główne sytuacje, kiedy zwrot jest wymagany:

1. Nienależnie pobrane świadczenia (zwrot obligatoryjny)

Zgodnie z przepisami, zwrotowi podlega **świadczenie nienależnie pobrane**.

Dotyczy to sytuacji, gdy:

- Podałeś/aś nieprawdziwe dane w wywiadzie środowiskowym lub wniosku.
- Zataiłeś/aś informacje o zmianie swojej sytuacji dochodowej lub osobistej (np. podjęcie pracy, wzrost dochodów), która wpływa na prawo do zasiłku.
- Świadczenie zostało wypłacone **pomimo braku podstaw prawnych**.

Ważne: Nienależnie pobrane świadczenia podlegają zwrotowi niezależnie od dochodu rodziny.

Czy 800+ to pożyczka ?

Nie, 800+ to nie jest pożyczka. Jest to **świadczenie wychowawcze (zasiłek)** wypłacane przez państwo polskie na każde dziecko do 18 roku życia, niezależnie od dochodów rodziny. **Nie trzeba go zwracać.**

Kluczowe informacje:

- **Bezzwrotne:** Pieniądze **nie podlegają zwrotowi, nie są kredytem**.
- **Dochód:** Świadczenie to jest traktowane przez banki i firmy pożyczkowe jako **dodatkowy, regularny dochód**, co zwiększa zdolność kredytową.

Czy rząd może zmuszać obywateli do brania pożyczek ?

W demokratycznym państwie prawnym, takim jak Polska, rząd nie ma prawa zmuszać obywateli do zaciągania prywatnych pożyczek czy kredytów w bankach lub firmach pożyczkowych.

Oto kluczowe aspekty tej kwestii:

- **Dobrowolność umów:** Zaciągnięcie pożyczki to **umowa cywilnoprawna (art. 720 Kodeksu cywilnego)**, która **wymaga zgody obu stron**: pożyczkodawcy i **pożyczkobiorcy**. **Nikt nie może zostać zmuszony do zawarcia takiej umowy.**
- **Ochrona konstytucyjna:** **Zmuszanie do zadłużania się** naruszałoby podstawowe zasady wolności obywatelskich.

- **Formy przymusu państwowego:** Rząd może "zmuszać" obywateli do świadczeń pieniężnych **jedynie w formie legalnych podatków, opłat czy kar administracyjnych, uchwalonych w ustawach, a nie poprzez narzucanie prywatnych długów.**

Wyjątki i sytuacje szczególne:

W sytuacjach nadzwyczajnych (np. stan wojenny, stan wyjątkowy) przepisy mogą przewidywać szczególne środki, ale nawet wtedy **przymusowe zaciąganie pożyczek jest niezgodne z fundamentalnymi zasadami prawnymi.** Ponadto, wszelkie działania rządu **muszą być zgodne z Konstytucją**, a wymuszanie **zobowiązań prywatnych** byłoby **bezprawne.** **Podsumowując: rząd nie może zmusić Cię do wzięcia pożyczki. Jeśli ktoś powołuje się na takie "rozporządzenie", jest to działanie nielegalne.**

Czy Rząd lub opieka społeczna może zmuszać do brania zasiłków ?

W Polsce **ani rząd, ani instytucje takie jak Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS/MOPS/MOPR) nie mogą zmusić nikogo do pobierania zasiłków ani przyjmowania innej pomocy finansowej .** Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, świadczenia przyznaje się co do zasady **na wniosek osoby zainteresowanej .**

Oto kluczowe zasady dotyczące tej kwestii:

- **Dobrowolność świadczeń:** Pomoc finansowa z opieki społecznej ma charakter dobrowolny. **Nikt nie może zmusić** pełnoletniej, samodzielnej osoby do pobierania pieniędzy, jeśli sobie tego nie życzy.
- **Warunek konieczny:** Świadczenia są udzielane **na wniosek lub za wyraźną zgodą osoby zainteresowanej** (lub jej przedstawiciela ustawowego) .
- **Prawo do odmowy:** Każdy ma prawo w dowolnym momencie złożyć wniosek o zaprzestanie wypłacania przyznanego wcześniej zasiłku lub odmówić jego przyjęcia.

Chociaż nikt nie zmusi Cię do pobierania zasiłku, brak chęci współpracy z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej może być powodem odmowy przyznania wsparcia. Pomoc społeczna nie jest też przyznawana bezterminowo na stałe, a urzędnicy weryfikują spełnianie kryteriów dochodowych oraz majątkowych

Czy można udzielić pożyczki bez zgody pożyczkobiorcy ?

Co do zasady, **nie można skutecznie udzielić pożyczki (zaciągnąć zobowiązania) bez zgody i wiedzy pożyczkobiorcy.** Umowa pożyczki

wymaga **zgodnych oświadczeń woli obu stron** – **pożyczkodawcy** oraz **pożyczkobiorcy**.

Oto szczegółowe wyjaśnienie w kontekście prawnym:

1. Ogólne zasady (prawo cywilne)

Zgodnie z **Kodeksem Cywilnym**, **umowa pożyczki** dochodzi do skutku, gdy **pożyczkobiorca zgadza się na przyjęcie środków i zobowiązuje się do ich zwrotu**.

- **Falszerstwo:** Jeśli ktoś zaciąga pożyczkę na **Twoje dane bez Twojej wiedzy**, jest to przestępstwo (falszerstwo, oszustwo kredytowe – art. 297 lub art. 286 Kodeksu karnego).
- **Skutki:** **Taka umowa jest nieważna, a Ty nie masz obowiązku jej spłaty**, jednak musisz to udowodnić (np. zgłaszając sprawę na policję).

2. Wyjątki i sytuacje specyficzne

- **Kredyt/pożyczka bez zgody małżonka:** W przypadku małżeńskiej wspólności majątkowej, jeden z małżonków może zaciągnąć kredyt gotówkowy lub pożyczkę (tzw. chwilówkę) bez wiedzy i zgody drugiego małżonka.
- **Uwaga:** Dotyczy to zazwyczaj mniejszych kwot, gdzie banki/firmy pożyczkowe nie wymagają podpisu obu osób.
- **Konsekwencje:** W takiej sytuacji pożyczkodawca może żądać spłaty z majątku wspólnego.
- **Rozdzielność majątkowa:** Przy rozdzielności majątkowej każdy zarządza swoim majątkiem, więc drugi małżonek nie odpowiada za takie długi.
- **Osoba prywatna:** Pożyczka od osoby prywatnej (znajomego/rodziny) również wymaga zawarcia umowy, **a brak zgody pożyczkobiorcy czyni ją nieważną**.

Co zrobić, gdy ktoś wziął pożyczkę na Twoje dane?

1. **Zgłoś sprawę na policję** (podejrzanie popełnienia przestępstwa).
2. **Poinformuj pożyczkodawcę** (bank/firmę pożyczkową), **że umowa jest sfalszowana**.
3. **Sprawdź raport BIK** (Biuro Informacji Kredytowej), aby zobaczyć, czy nie ma innych nieautoryzowanych zobowiązań.
4. **Zastrzeż dowód osobisty** w banku lub na stronie DokumentyZastrzezone.pl.

Zgodnie z **Kodeksem cywilnym**, **każdy z małżonków** ma prawo do zaciągnięcia **zobowiązania finansowego bez zgody drugiej strony**, jednak istnieją pewne ograniczenia wynikające z charakteru **wspólności**

majątkowej. W przypadku pożyczki udzielanej z majątku wspólnego, każdy z małżonków może samodzielnie nim zarządzać, w tym pożyczać pieniądze pochodzące z majątku wspólnego. Katalog czynności wymagających zgody małżonka z art. 36 § 2 kro ma charakter zamknięty i dotyczy m.in. Nieruchomości, użytkowania wieczystego, przedsiębiorstwa, darowizn i niektórych innych rozporządzeń, ale **nie obejmuje umowy pożyczki.**

NIEGOSPODARNOŚĆ WIELKICH ROZMIARÓW.

Ilu jest skazanych w Polsce za długi alimentacyjne ?

Według danych na styczeń 2026 roku, polska policja poszukuje **25,5 tysiąca osób**, które są **podejrzane lub już skazane** za niealimentację (przestępstwo z art. 209 Kodeksu karnego).

- **Dane z ostatnich lat:** W samym 2023 roku w pierwszej instancji skazano **26,4 tys. osób** za niepłacenie alimentów.
- **Liczba dłużników:** Obecnie (2025/2026) w bazach BIG InfoMonitor i KRD znajduje się blisko **290-300 tys. dłużników alimentacyjnych.**

Ile pieniędzy Ministerstwo Sprawiedliwości wydaje rocznie na 26,4 tys. skazanych ?

Na podstawie dostępnych danych o kosztach funkcjonowania Służby Więziennej, utrzymanie **26,4 tys. skazanych (zakładając, że przebywają w zakładach typu zamkniętego/półotwartego)** kosztuje budżet państwa **PONAD 1,2–1,5 MILIARDA ZŁOTYCH ROCZNIE.**

- **Średni koszt miesięczny:** Według szacunków z 2024/2025 roku, utrzymanie jednego więźnia to koszt od ok. **3 150 zł do 4 930 zł miesięcznie**, a w niektórych analizach wskazywano nawet kwoty do 6 500 zł.

Ile rocznie prowadzonych jest w Polsce spraw karnych o niealimentację ?

W Polsce prowadzi się rocznie około **45–50 tysięcy nowych spraw karnych (postępowań przygotowawczych i sądowych)** dotyczących przestępstwa niealimentacji (z art. 209 Kodeksu karnego).

Dla zobrazowania skali problemu, poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące tego zjawiska:

- **Liczba orzeczeń i wyroków:** W ostatnich latach sądy pierwszej instancji wydawały średnio od ponad **26 tysięcy** do nawet ponad **40 tysięcy** prawomocnych **wyroków skazujących rocznie.**

- **Poszukiwani i osadzeni:** Z powodu uchylania się od obowiązku alimentacyjnego **polska policja prowadzi poszukiwania ponad 25 tysięcy podejrzanych lub skazanych.** W zakładach karnych i systemie dozoru elektronicznego wyroki odsiaduje lub odbywa kilka tysięcy osób.

Ministerstwo Sprawiedliwości (sądy karne i prokuratury) zamknęły w więzieniach **ok. 26 400 płatników alimentacyjnych (z ok. 300 000 zarejestrowanych jako dłużnicy alimentacyjni w BIK)**, na których utrzymanie w więzieniach wydano **OK. 1,5 MILIARDA ZŁOTYCH**. (nie licząc kosztów sądowych i prokuratorskich) - po to żeby **odzyskać do funduszu alimentacyjnego** raptem **od 200 do 400 milionów złotych rocznie.**

Ministerstwo Sprawiedliwości - wydaje z budżetu państwa „MILIARDY” żeby odzyskać „miliony”.

**Czy rząd może przekierować kwoty
1,5 Miliarda z Ministerstwa Sprawiedliwości
do Ministerstwa Pracy na Fundusz Alimentacyjny ?**

Tak, rząd ma możliwość przekierowania środków z jednego ministerstwa do drugiego, w tym kwoty 1,5 mld zł **z Ministerstwa Sprawiedliwości na Fundusz Alimentacyjny (będący w gestii Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).** Wymaga to jednak przeprowadzenia określonych procedur budżetowych.

Przekazanie tych środków może odbyć się na kilka sposobów:

- **Przeniesienie rezerw celowych:** Środki mogą zostać przeniesione decyzją Ministra Finansów, jeśli wcześniej zostały zabezpieczone w **rezerwie celowej budżetu państwa** z przeznaczeniem na ten cel.
- **Nowelizacja ustawy budżetowej:** Wymaga to uchwalenia przez parlament odpowiedniej zmiany w **ustawie budżetowej**, która w sposób formalny **zmniejszy wydatki w budżecie Ministerstwa Sprawiedliwości, a zwiększy budżet Ministerstwa Rodziny.**
- **Zmiany w planie finansowym:** Dokonanie przesunięć między częściami budżetowymi **za zgodą Ministra Finansów** (a w niektórych przypadkach, przy większych kwotach, za zgodą właściwych komisji sejmowych, **np. Komisji Finansów Publicznych**).

**Czy państwo może spłacać
długi cywilne za dłużnika ?**

Państwo nie spłaca prywatnych długów cywilnych (np. kredytów, pożyczek, rachunków czy zobowiązań **wobec osób prywatnych**) za dłużnika. Zgodnie z prawem, **osoba trzecia może uregulować dług za inną osobę**, ale musi to zrobić z własnych środków, **a nie z budżetu państwa**.

Wyjątkiem jest **upadłość konsumencka**, gdzie państwowy sąd może **umorzyć część lub całość długów**, co w ostateczności oznacza, że wierzyciele ich nie odzyskają, **ale nie są one pokrywane przez państwo**.

Z punktu widzenia prawa, wygląda to następująco:

- **Spłata przez osobę trzecią:** Zgodnie **z art. 356 § 2 Kodeksu cywilnego**, **wierzyciel nie może odmówić przyjęcia wpłaty na poczet długu od innej osoby**, nawet jeśli **dłużnik** o tym nie wie.
- **Brak odpowiedzialności państwa:** Państwo, instytucje rządowe ani samorządy **nie mają funduszy na spłacanie prywatnych zobowiązań swoich obywateli**.
- **Upadłość konsumencka:** Jest to **jedyna procedura sądowa prowadzona przez państwo (sąd)**, która pozwala na **restrukturyzację lub całkowite umorzenie długów osoby niewypłacalnej, po likwidacji jej majątku**. Wierzyciele muszą wtedy pogodzić się ze stratą.

Czy dłużnik musi wyrazić zgodę na to żeby ktoś inny spłacał jego długi ?

Zgoda dłużnika **nie jest wymagana**, **aby inna osoba spłaciła jego wymagalny dług**. Zgodnie z polskim prawem, wierzyciel **nie może odmówić przyjęcia takich pieniędzy od osoby trzeciej**.

Szczegółowe zasady i wyjątki od tej reguły prezentują się następująco:

- **Zobowiązania pieniężne (wymagalne):** **Zgoda dłużnika nie jest potrzebna**. **Wierzyciel ma wręcz obowiązek przyjąć wpłatę od osoby trzeciej** (np. od rodziny czy znajomego).
- **Przejęcie długu (cesja długu):** Sytuacja wygląda inaczej, jeśli inna osoba lub instytucja **ma oficjalnie przejąć dług i zwolnić dłużnika z obowiązku zapłaty**. Wtedy **zgoda wszystkich trzech stron** (dłużnika, nowej osoby i wierzyciela) **jest niezbędna**.

Zwolnienie Cię z długu (przejęcie długu)

Jeśli inna osoba lub instytucja chce spłacić dług i jednocześnie całkowicie

przejąć ten obowiązek na siebie, zwalniając Cię z niego, **zgoda jest bezwzględnie wymagana.**

- Taka operacja nazywa się **przejęciem długu** i **wymaga podpisania odpowiedniej umowy** (art. 519 Kodeksu cywilnego).
- Do zawarcia takiej umowy potrzebna jest zgoda **wierzyciela**. **Zgoda dłużnika (czyli Ciebie) również jest kluczowa:** jeśli przejęcie długu następuje na mocy umowy między wierzycielem a osobą trzecią, **Tvoja zgoda jest niezbędna, aby transakcja była ważna**

Czy rząd lub opieka społeczna może udzielać pożyczek dla obywateli z Funduszu Alimentacyjnego ?

Nie, Fundusz Alimentacyjny (FA) w Polsce **nie udziela pożyczek obywatelom**. Fundusz alimentacyjny to system **wsparcia materialnego, który wypłaca świadczenia (nie pożyczki)** osobom uprawnionym do alimentów, gdy **egzekucja od dłużnika jest bezskuteczna**.

Oto kluczowe informacje:

- **Charakter FA:** Świadczenia z funduszu alimentacyjnego (do 1000 zł miesięcznie) **są bezzwrotną pomocą** dla dziecka/osoby uprawnionej, **jeśli spełniają kryteria dochodowe**.
- **Regres alimentacyjny:** Państwo (gmina) wypłaca pieniądze z FA, a następnie **próbuje odzyskać** te środki od dłużnika alimentacyjnego. Wypłata z FA traktowana jest jako **"pożyczka"** ale **wyłącznie w relacji dłużnik – państwo**, który musi ją spłacić.
- **Pomoc z MOPS:** Opieka społeczna (MOPS/GOPS) może przyznać pomoc w formie **zasiłku celowego zwrotnego** (który działa jak **nieoprocentowana pożyczka**), ale jest to odrębna forma wsparcia wynikająca z **ustawy o pomocy społecznej**, a nie bezpośrednio z Funduszu Alimentacyjnego.
- **Podsumowując:** **Obywatel (osoba uprawniona) nie może pożyczyć pieniędzy z FA**. Dłużnik alimentacyjny "spłaca" FA, **ale nie jest to klasyczna umowa pożyczki, lecz egzekucja należności**.

CZY OPIEKA SPOŁECZNA MOŻE UDZIELAĆ DLA OBYWATELI POŻYCZEK LUB ZASIŁKÓW POD PRZYMUSEM - BEZ ICH ZGODY ?

Nie, opieka społeczna (MOPS, OPS, MOPR) w Polsce **nie może udzielić pożyczki pod przymusem**, czyli **bez wiedzy i zgody obywatela**.

Oto kluczowe zasady w tym zakresie:

- **Wymagana zgoda (Umowa):** Pożyczka z pomocy społecznej (**np. na ekonomiczne usamodzielnienie**) jest świadczeniem zwrotnym, którego warunki udzielenia, spłaty i zabezpieczenia określa się w **umowie z gminą**. **Brak zgody na umowę** oznacza **brak pożyczki**.
- **Dobrowolność wniosku:** Pomoc społeczna przyznawana jest zazwyczaj **na wniosek osoby zainteresowanej**, jej przedstawiciela ustawowego lub innej osoby (**za zgodą zainteresowanego**).
- **Procedura:** Choć ustawa pozwala na przyznawanie pomocy **"z urzędu"** (bez wniosku), to **nadal wymaga ona zgody** na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Odmowa współpracy lub sprzeciw uniemożliwia przyznanie świadczenia.
- **Wywiad środowiskowy:** Jeśli osoba potrzebująca **nie wyraża zgody** na wywiad środowiskowy, jest to równoznaczne **z rezygnacją z ubiegania się o pomoc**.

Podsumowując: Ośrodek pomocy społecznej nie ma prawa narzucić osobie prywatnej długu w postaci pożyczki lub świadczenia (zasiłku) bez jej dobrowolnej zgody i podpisania stosownych dokumentów.

Czy należy zwracać dla Opieki Społecznej zasiłek JEŻELI SIĘ TEGO ZASIŁKU NIE OTRZYMAŁO ?

Co do zasady, **nie ma obowiązku zwrotu świadczenia, którego się fizycznie nie otrzymało**. Zwrotowi podlegają tzw. **nienależnie pobrane świadczenia**, czyli **pieniądze, które trafiły na konto lub do ręki osoby, której się one nie należały** (np. na podstawie fałszywych dokumentów lub pomyłki urzędu).

Oto kluczowe kroki w takiej sytuacji:

1. **Sprawdź podstawę prawną:** Jeśli MOPS **żąda zwrotu**, musi wydać oficjalną **decyzję administracyjną z uzasadnieniem**.
2. **Odwołaj się:** Jeśli otrzymałeś decyzję **nakazującą zwrot pieniędzy**, których **nie dostałeś**, masz prawo do **odwołania**. Odwołanie wnosi się do **Samorządowego Kolegium Odwoławczego** w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji, za pośrednictwem MOPS-u, który wydał decyzję.
3. **Wskaż pomyłkę:** W odwołaniu należy **wyraźnie napisać**, że **świadczenie nie zostało wypłacone** (np. sprawdzić historię konta bankowego).
4. **Umorzenie/Odstąpienie:** Nawet jeśli sytuacja jest skomplikowana, Kierownik MOPS **może odstąpić od żądania zwrotu**, jeśli uzna, że żądanie to byłoby dla osoby zobowiązanej nadmiernym obciążeniem.

Podsumowując: Jeżeli **nie otrzymałeś pieniędzy, nie pobrałeś ich nienależnie**. Złóż odwołanie, aby wyjaśnić sprawę.

Kto spłaca dług z funduszu alimentacyjnego?

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłaca osobie uprawnionej **gmina**, dlatego to **właśnie wobec niej zaciąga dług rodzic nieplacący alimentów**. Gdy zobowiązany zwleka ze spłatą powstałego długu, **gmina bada jego sytuację materialną i próbuje dociec przyczyn takiego stanu rzeczy**.

Ile pieniędzy musi zostawić komornik dla dłużnika alimentacyjnego z najniższego wynagrodzenia za pracę

Komornik za długi alimentacyjne musi pozostawić dłużnikowi **40% wynagrodzenia netto** (pracodawca przekazuje komornikowi 60% pensji).

Przy **minimalnej krajowej** wynoszącej 4806 zł brutto (**ok. 3605,85 zł netto**), dłużnikowi na rękę musi pozostać: **około 1442,34 zł** (jeśli zajęcia dokonuje komornik bezpośrednio z wypłaty), co stanowi dokładnie 40% z 3605,85 zł. Komornik zabiera kwotę **2163,51 zł**

Jeżeli pracodawca po potrąceniach alimentacyjnych przełał pracownikowi kwotę około 1442,34 zł czy komornik może ponownie z tej kwoty dokonać egzekucji w Banku i do jakiej wysokości ?

Tak, niestety komornik może ponownie dokonać egzekucji z tej kwoty po jej wpływie na rachunek bankowy. W przypadku egzekucji **alimentów bank ma obowiązek przekazać komornikowi 100% środków** zgromadzonych na koncie **(nie obowiązuje tu tzw. kwota wolna od zajęć)**.

Szczegółowe zasady i wyjątki wyglądają następująco:

1. Brak kwoty wolnej dla dłużników alimentacyjnych
Standardowa **kwota wolna od zajęć** na rachunku bankowym w 2026 roku wynosi **3604,50 zł** miesięcznie. **Chroni ona jednak wyłącznie dłużników, wobec których prowadzone są zwykłe egzekucje (np. kredyty)**. Zgodnie z **art. 54 ust. 5 Prawa bankowego**, zasada ta **nie dotyczy świadczeń alimentacyjnych**.

Oznacza to, że bank – po otrzymaniu zawiadomienia o zajęciu egzekucyjnym z tytułu **długu alimentacyjnego** – **prześle komornikowi każdą złotówkę wpłaconą na Twoje konto (zarówno z kwoty 1442,34 zł, jak i z innych**

wpływów), aż do całkowitej spłaty zadłużenia.

Czy można w Polsce przeżyć za 1442,34 zł złotych po potrąceniach alimentacyjnych ?

Nie, przeżycie całego miesiąca w Polsce za 1442,34 zł jest **fizycznie niemożliwe** na dłuższą metę ze względu na obecne realia rynkowe i koszty utrzymania. Kwota ta **nie wystarczyłaby nawet na opłacenie mieszkania ani podstawowych rachunków za media oraz żywność**.

- **Koszty mieszkania:** Sam czynsz za wynajem pokoju oraz opłaty licznikowe w mniejszych miejscowościach to zazwyczaj wydatek rzędu **800–1200 zł miesięcznie**, a w dużych miastach **przekracza 1500 zł**.
- **Żywność:** Minimalne koszty wyżywienia dla jednej osoby, nawet przy bardzo oszczędnym gotowaniu w domu, wynoszą obecnie **od 800 do 1200 zł miesięcznie**.
- **Środki czystości i higiena:** Podstawowe artykuły to koszt minimum 100–150 zł w skali miesiąca.
- **Leki:** W przypadku osób starszych lub schorowanych, wydatki na medykamenty mogą z łatwością przekroczyć **kilkaset złotych**.

Czy można potrącać długi alimentacyjne z zasiłku pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego,

Z informacji ze strony *Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej* wynika, że:

Nie można potrącać kar pieniężnych z zasiłku pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, które są świadczeniami na rzecz opiekuna osoby niepełnosprawnej. Te świadczenia mają na celu pomoc w pokryciu kosztów związanych z opieką, a nie są źródłem dochodu, z którego można pokrywać długi lub inne zobowiązania.

- **Zasiłek pielęgnacyjny oraz zasiłki dla opiekunów (w tym specjalny zasiłek opiekuńczy) są ustawowo wolne od egzekucji komorniczej.**

Ważne: Jeśli świadczenia te wpłyną na rachunek bankowy, tracą one swoją "ochronną" funkcję i **mogą zostać zajęte przez komornika jako zwykłe środki zgromadzone na koncie. W takim przypadku dłużnik musi złożyć wniosek do komornika o zwolnienie środków.**

- **Dodatek pielęgnacyjny (wypłacany przez ZUS do emerytury) jest całkowicie wolny od zajęć komorniczych.**

Czy alimentacja to tylko kwestie pieniężne ?

Nie, alimenty to nie tylko kwestie pieniężne. Zgodnie z prawem, obowiązek alimentacyjny można realizować w całości lub w części **poprzez osobiste**

starania o utrzymanie i wychowanie dziecka.

Kto jest osobą poszkodowaną z art. 209 kk (niealimentacja) poszkodowany czy organ pomocy społecznej ?

Osobą poszkodowaną (pokrzywdzoną) w przypadku przestępstwa niealimentacji z art. 209 Kodeksu karnego jest **uprawniony do alimentów (np. dziecko lub były małżonek)**, **a nie organ pomocy społecznej** (MOPS/GOPS).

Status pokrzywdzonego: Posiada go wyłącznie osoba, **na rzecz której orzeczono obowiązek alimentacyjny. To w jej interesie toczy się postępowanie.**

- **Rola organu pomocy społecznej:** Instytucje takie jak **OPS** (Ośrodek Pomocy Społecznej) lub urząd gminy **posiadają jedynie uprawnienia do złożenia wniosku o ściganie** (inicjują proces, gdy np. wypłacane są świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego), **ale same w sobie nie stają się stroną pokrzywdzoną przestępstwem**.

Alternatywnym rozwiązaniem dla oskarżonego, w przypadku wydania wobec niego ostatecznego (prawomocnego) wyroku skazującego, jest wniesienie własnej skargi konstytucyjnej – pod warunkiem, że wyrok zapadł na podstawie niekonstytucyjnego przepisu, a wcześniejsza droga prawna została wyczerpana .

Czy obywatel może wystąpić z pozwem przeciwko rządowi lub państwu polskiemu ?

Tak, obywatel może wystąpić na **drodze sądowej przeciwko państwu polskiemu**. W polskim prawie cywilnym stroną pozwaną **nie jest bezpośrednio rząd** jako instytucja polityczna, lecz **Skarb Państwa** – to on posiada osobowość prawną i **odpowiada majątkowo za działania urzędów czy funkcjonariuszy**.

Pozew można złożyć w kilku kluczowych sytuacjach, opierając się na konkretnych podstawach prawnych:

- **Odszkodowanie za bezprawne działanie władzy (Art. 417 K.c.):** **Pozew cywilny przeciwko Skarbowi Państwa** pozwala domagać się odszkodowania za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej (np. błędna decyzja urzędnika, wadliwie działające służby) .
- **Szkoda wyrządzona przez wydanie aktu normatywnego (Art. 417¹ § 1 K.c.):** Obywatel może domagać się naprawienia szkody, jeśli została

ona wyrządzona przez wydanie aktu normatywnego (**np. niezgodnego z Konstytucją RP rozporządzenia lub zapisów ustawy**). Wcześniej konieczne jest jednak stwierdzenie tej niezgodności przez **Trybunał Konstytucyjny**.

- **Niewydanie orzeczenia lub decyzji w terminie (przewlekłość):** Pozwy o naruszenie prawa **do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki**.
- **Skarga na przewlekłość postępowania sądowego:** Składana w toku trwania sprawy, gdy sądy zbyt długo rozpatrują sprawę obywatela.

Ważne zasady przy składaniu pozwu:

- **Właściwa jednostka:** W pozwie jako pozwanego należy wpisać **„Skarb Państwa”** oraz wskazać konkretną jednostkę organizacyjną, z której działalnością wiąże się roszczenie, np. *Skarb Państwa – Wojewoda Mazowiecki*, *Skarb Państwa – Minister Sprawiedliwości* lub *Skarb Państwa – Sąd Okręgowy*.
- **Prejudykat (w niektórych sprawach):** W przypadku roszczeń wynikających z błędnych decyzji administracyjnych czy wyroków sądowych często najpierw trzeba uzyskać w odrębnym procesie **tzw. prejudykat**, czyli **oficjalne stwierdzenie niezgodności z prawem poprzedniej decyzji**

*Art. 417. KC [Odpowiedzialność odszkodowawcza władzy publicznej] § 1. Za szkodę wyrządzoną przez **niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie** przy wykonywaniu władzy publicznej **ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego** lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. § 2. Jeżeli wykonywanie zadań z zakresu władzy publicznej zlecono, na podstawie porozumienia, jednostce samorządu terytorialnego albo innej osobie prawnej, **solidarną odpowiedzialność** za wyrządzoną szkodę ponosi ich wykonawca oraz zlecająca je jednostka samorządu terytorialnego albo Skarb Państwa.*

- *Art. 417¹. KC [Źródła odpowiedzialności odszkodowawczej władzy publicznej] § 1. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez **wydanie aktu normatywnego**, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu **niezgodności tego aktu z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą**. § 2. Jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu **ich niezgodności z prawem**, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Odnosi się to również do wypadku, gdy prawomocne orzeczenie lub ostateczna decyzja zostały wydane na podstawie aktu normatywnego niezgodnego z Konstytucją, **ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą**.*

Art. 417². KC [Odpowiedzialność odszkodowawcza władzy publicznej na zasadzie

slusznosci/ Jeżeli przez zgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej została wyrządzona szkoda na osobie, poszkodowany może żądać całkowitego lub częściowego jej naprawienia oraz zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę, gdy okoliczności, a zwłaszcza niezdolność poszkodowanego do pracy lub **jego ciężkie położenie materialne, wskazują, że wymagają tego względy słusznosci.**

Czy mogą dołączać do rozprawy cywilnej inni poszkodowani, którzy nie mieszkają na terenie tego sądu ?

Tak, inni poszkodowani mogą dołączyć do toczącego się procesu cywilnego, nawet jeśli mieszkają w innej miejscowości . Odległość od sądu nie jest przeszkodą, ponieważ kodeks postępowania cywilnego pozwala na udział w sprawie oraz **zdalne składanie zeznań i wyjaśnień bez konieczności osobistego podróżowania do sądu prowadzącego sprawę .**

Konstytucja RP

PRAWO DO UCZCIWEGO WYNAGRODZENIA ZA PRACĘ I ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 roku **gwarantuje obywatelom prawo do zabezpieczenia społecznego** oraz prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Główne zasady w tym zakresie regulują przede wszystkim **trzy artykuły ustawy zasadniczej.**

Gwarancje Konstytucyjne

- **Prawo do zabezpieczenia społecznego (Art. 67):**
- Obywatel ma prawo do zabezpieczenia w przypadku niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub inwalidztwem oraz po osiągnięciu wieku emerytalnego.
- Obejmuje ono także **zabezpieczenie na wypadek pozostawania bez pracy** nie z własnej woli **i braku innych środków utrzymania .**
- Zakres oraz konkretne formy świadczeń określa ustawa .
- **Prawo do godziwego wynagrodzenia (Art. 65 ust. 4):**
- **Konstytucja nakłada na państwo obowiązek** określenia w ustawie **minimalnej wysokości wynagrodzenia za pracę** lub sposobu jej ustalania .
- **Równość praw i wynagrodzeń (Art. 33):**
- Kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym, w tym w szczególności równe prawo **do zabezpieczenia społecznego .**
- Gwarantuje także **jednakowe wynagradzanie za pracę jednakowej**

wartości .

Realizacja w Prawie Pracy

Konstytucyjne zapisy **prawa do wynagrodzenia i ochrony pracy** są uszczegóławiane w ustawach prawa krajowego, w tym głównie przez **Kodeks Pracy**:

- Zgodnie z **art. 13 Kodeksu Pracy** pracownik ma prawo do **godziwego wynagrodzenia** . W orzecznictwie **Sądu Najwyższego** oznacza to, że płaca powinna być odpowiednia, rzetelna i uczciwa w stosunku do ilości oraz jakości świadczonej pracy.
- Warunki realizacji tych praw precyzuje m.in. **Ustawa o minimalnym wynagrodzeniu za pracę**.
- Szczegółowe wytyczne i kwoty świadczeń można sprawdzić na oficjalnej stronie [Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej] lub korzystając z portalu **Państwowej Inspekcji Pracy**, gdzie publikowane są najnowsze aktualizacje prawne.

Czy płatnicy alimentacyjni są dyskryminowani w stosunku do innych dłużników mających długi cywilne ?

Polski system prawny nie traktuje dłużników alimentacyjnych jako grupy dyskryminowanej, lecz **surowiej traktuje ich zaległości ze względu na cel społeczny**. Alimenty są traktowane **priorytetowo**, co przekłada się na bardziej rygorystyczne procedury i silniejszą ochronę wierzyciela (często dziecka) w zestawieniu ze **standardowymi długami cywilnymi**.

W polskim prawie dłużnicy alimentacyjni podlegają następującym **odrębnościom**:

- **Wyższe limity potrąceń**: Przy egzekucji komorniczej z wynagrodzenia, zajęcia na poczet alimentów mogą sięgać nawet **(3/5 - 60%) pensji** . W przypadku zwykłych **długów cywilnych** (np. kredytów) **maksymalny limit potrąceń wynosi zazwyczaj połowę dochodu**.
- **Brak kwoty wolnej na rachunku bankowym**: Wierzytelności z rachunku bankowego dłużnika mogą być egzekwowane **na poczet alimentów w pełnej wysokości**. Dla porównania, przy zwykłych długach obowiązuje w 2026 r. **miesięczna kwota wolna od zajęcia na rachunku bankowym**.
- **Odpowiedzialność karna**: Niepłacenie alimentów, w przypadku gdy zaległości stanowią równowartość **co najmniej trzech świadczeń (trzech miesięcy)**, jest przestępstwem zagrożonym karą grzywny, ograniczenia wolności, a nawet pozbawienia wolności do lat 2 (art. 209

Kodeksu karnego) . **Standardowe długi cywilne nie skutkują odpowiedzialnością karną .**

- **Rejestry dłużników:** Dłużnicy alimentacyjni mogą być łatwiej wpisywani do [Krajowego Rejestru Długów](#) oraz Biur Informacji Gospodarczej (BIG), **co rzutuje na ich wiarygodność finansową na równi z innymi dłużnikami.**

Obowiązek alimentacyjny korzysta z pierwszeństwa zaspokajania , co oznacza, że w przypadku **zbiegu egzekucji (gdy dłużnik ma jednocześnie komornika za kredyty i alimenty)** wyegzekwowane środki w pierwszej kolejności trafiają na konto uprawnionego do alimentów

Czy długi alimentacyjne podlegają podwójnej egzekucji - w zakładzie pracy i z konta bankowego ?

Tak, komornik może prowadzić egzekucję alimentów **z obu tych źródeł jednocześnie**. Nie jest to jednak "podwójne ściąganie" długu, lecz **równoległe zajęcie różnych składników majątku**. Zabrane z pensji i konta środki zostaną zaliczone na poczet jednej sumy zadłużenia .

Egzekucja z wynagrodzenia

- **Limit potrąceń:** Przy długach alimentacyjnych komornik może zająć do (3/5 - 60%) Twojego wynagrodzenia netto.
- **Pierwszeństwo:** Zajęcia alimentacyjne realizowane są w pierwszej kolejności przed wszystkimi innymi długami (np. kredytami) .
- **Ochrona:** Pracodawca nie może przekazać na poczet alimentów **więcej niż wspomniane 60% .**

Egzekucja z konta bankowego

- **Brak kwoty wolnej:** W przypadku długów alimentacyjnych **bank nie musi chronić standardowej kwoty wolnej od zajęć (wynoszącej przy innych długach 75% minimalnego wynagrodzenia)**.
- **Pełna egzekucja:** **Wszystkie środki zgromadzone na rachunku bankowym** mogą być zajęte na poczet zaległości alimentacyjnych w **pełnej wysokości**

Jak to wygląda w praktyce?

Zazwyczaj schemat wygląda następująco:

1. Pracodawca potrąca (3/5) wypłaty i przelewa komornikowi .
2. Pozostałe (3/5) pensji trafia na Twoje konto bankowe .
3. Komornik kieruje **zajęcie do banku**, gdzie te wpłacone środki mogą **zostać ponownie zablokowane i przekazane na poczet długu.**

Ile pieniędzy musi zostawić pracodawca dla pracownika po potrąceniach komorniczych ?

Przy standardowych zajęciach komorniczych (**długi niealimentacyjne**), pracodawca **musi zostawić pracownikowi** zatrudnionemu na pełen etat **kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę po odliczeniach składkowo-podatkowych**. W 2026 roku ta kwota wolna wynosi **ok. 3 605,85 zł netto**. Przy egzekucji alimentów ochrona ta **nie obowiązuje i potrącić można aż do 60% pensji**.

Limity i kwoty wolne różnią się w zależności od rodzaju długu i wymiaru etatu:

- **Zajęcia niealimentacyjne (np. kredyty, pożyczki):** Pracodawca może zająć **maksymalnie połowę (1/2) dochodu**, ale na rękę **musi pozostać wspomniane minimum, czyli ok. 3 605,85 zł (dla pełnego etatu)**.
- **Zajęcia alimentacyjne:** Komornik może zająć **do 60%** wynagrodzenia, **a kwota wolna od potrąceń nie ma zastosowania**.
- **Praca na część etatu:** Kwota wolna od zajęcia jest pomniejszana proporcjonalnie do wymiaru czasu pracy. Przykładowo, na pół etatu kwota wolna to połowa pełnego limitu.

Czy gmina musi mieć nakaz sądowy żeby ściągać długi z Funduszu Alimentacyjnego ?

Tak, gmina potrzebuje **tytułu wykonawczego** (np. wyroku sądu z klauzulą wykonalności), aby ściągać długi w drodze egzekucji sądowej, ale **nie musi go sama zdobywać** od nowa.

Zależnie od tego, o jaki rodzaj długu pytasz, procedura wygląda następująco:

1. Dług alimentacyjny (rodzic nie płacił na dziecko, a fundusz wypłacał świadczenia)

- **Sytuacja:** Dług wobec gminy **powstaje automatycznie**, kiedy gmina (przez Fundusz Alimentacyjny) wypłaca pieniądze osobie uprawnionej, ponieważ dłużnik ich nie płacił.
- **Czy gmina potrzebuje nakazu:** Gmina opiera się na **wyroku sądowym lub ugodzie**, którą wcześniej uzyskała osoba uprawniona (np. matka lub ojciec dziecka).
- **Jak to działa:** Gmina **wstępuje w prawa wierzyciela** i na bazie tego pierwotnego tytułu wykonawczego (wyroku zasądzającego alimenty) kieruje sprawę do komornika lub urzędu skarbowego w celu odzyskania wypłaconych z Funduszu pieniędzy.

2. Nienależnie pobrane świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego (np. pobrałeś pieniądze, chociaż ci się nie należały)

- **Sytuacja:** Jeśli to Ty pobrałeś świadczenie z Funduszu niezgodnie z prawem (np. zatajając dochody lub wyjeżdżając za granicę) i gmina żąda ich zwrotu.
- **Czy gmina potrzebuje nakazu: Nie, nie potrzebuje.** W tym przypadku gmina działa w oparciu o własną **decyzję administracyjną** o zwrocie nienależnie pobranych świadczeń.
- **Jak to działa:** Ostateczna decyzja administracyjna z klauzulą ostateczności staje się tytułem wykonawczym. Gmina kieruje ją bezpośrednio do urzędu skarbowego, który prowadzi egzekucję w administracji (może np. zająć pensję czy konto bankowe, a nawet nadpłatę podatku)

Ustawa - Pomoc osobom uprawnionym do alimentów.

Art. 27. [Ściągnięcie należności od dłużnika alimentacyjnego] 1. Dłużnik alimentacyjny jest obowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej, **łącznie z odsetkami ustawowymi za opóźnienie. 1a. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.** 2.(uchylony). 3. Należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu **świadczeń** wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu **wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej** na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Kodeks Pracy

Art. 871. [Kwoty wolne od potrąceń] § 1. Wolna od potrąceń jest kwota wynagrodzenia za pracę w wysokości: 1) **minimalnego wynagrodzenia za pracę**, ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, przysługującego pracownikom zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, po odliczeniu składek na ubezpieczenia społeczne, zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych oraz wpłat dokonywanych do pracowniczego planu kapitałowego, jeżeli pracownik nie zrezygnował z ich dokonywania - przy potrącaniu sum egzekwowanych na mocy tytułów wykonawczych na pokrycie należności **innych niż świadczenia alimentacyjne;**

Art. 67 Konstytucji RP

Art. 67 Konstytucji RP gwarantuje każdemu obywatelowi prawo do **zabezpieczenia społecznego**. Zapewnia ochronę państwa na wypadek **braku środków do życia z powodu niezdolności do pracy (choroba, inwalidztwo), osiągnięcia wieku emerytalnego oraz w przypadku bezrobocia, pozostawiając szczegółowe określenie tych praw w gestii ustaw zwykłych.**

Z punktu widzenia praw obywatelskich, kluczowa jest konstytucyjna zasada ochrony praw nabytych (**wywodzona z art. 2 Konstytucji**), która uniemożliwia państwu dowolne odbieranie lub drastyczne obniżanie przyznanych już świadczeń socjalnych

Kiedy znowelizowano ustawę o świadczeniach alimentacyjnych i wprowadzono dodatkowe obostrzenia dla płatników alimentacyjnych ?

W polskim prawie najistotniejsze zaostrzenia obostrzeń oraz sankcji dla dłużników alimentacyjnych wprowadzono **w wyniku kilku kluczowych nowelizacji**.

Poniżej przedstawiono główne akty prawne zaostrzające odpowiedzialność płatników:

1. **Nowelizacja Kodeksu karnego (Art. 209 KK) – wejście w życie 31 maja 2017 r.**
Zaostrzono kryteria ścigania alimenciarzy. Zamiast nieprecyzyjnego „**uporczywego uchylania się**” wprowadzono zasadę, że przestępstwo niealimentacji **zachodzi już po powstaniu zaległości w wysokości co najmniej 3 równowartości świadczeń okresowych** (np. 3 miesiące). Dodatkowo wprowadzono typ kwalifikowany, jeśli dłużnik naraża osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.
2. **Nowelizacja ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – wejście w życie 1 września 2021 r.**
Wprowadzono bardziej dolegliwe sankcje poprzez:
 - **Rejestry Zadłużonych:** Obowiązek przekazywania informacji o dłużnikach alimentacyjnych bezpośrednio do Krajowego Rejestru Zadłużonych.
 - **Kary dla nieuczciwych pracodawców:** Wprowadzono **kary grzywny w wysokości od 1 500 zł do nawet 45 000 zł dla pracodawców**, którzy wypłacają dłużnikowi alimentacyjnemu wynagrodzenie „pod stołem” (wyższe niż wynikające z umowy) bez uwzględnienia potrąceń na zaspokojenie należności alimentacyjnych.
 - **Biura Informacji Gospodarczej:** Dane o długach wobec Skarbu Państwa z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych nie są usuwane z baz BIG InfoMonitor do czasu ich całkowitej spłaty.
3. **Obowiązujące obecnie regulacje prawne**
Dłużnicy są również silnie ograniczani administracyjnie, m.in. poprzez możliwość **zatrzymania prawa jazdy** przez starostę w przypadku uchylania się od płacenia. Odzyskanie uprawnień jest możliwe dopiero po uregulowaniu **minimum 50% bieżących zobowiązań przez okres 6 miesięcy**.

Uwaga: Ministerstwo Sprawiedliwości **prowadzi dalsze prace** zmierzające do uszczelnienia systemu, uproszczenia egzekucji oraz wprowadzenia natychmiastowego nakazu alimentacyjnego.

DYSKRYMINACJA DEFINICJA

Dyskryminacja to nieuzasadnione, niesprawiedliwe i krzywdzące traktowanie jednostki lub grupy w sposób mniej korzystny niż innych w porównywalnej sytuacji. Opiera się na negatywnych stereotypach i zazwyczaj wynika z posiadania konkretnej, osobistej cechy, która w żaden sposób nie wpływa na wartość lub możliwości danej osoby.

Najczęstsze przyczyny i obszary dyskryminacji

Zjawisko to może przybierać różne formy i dotyczyć wielu dziedzin życia (np. edukacji, rynku pracy, dostępu do usług, życia publicznego). Narusza ono prawo do równego traktowania.

Główne formy dyskryminacji

Wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje dyskryminacji:

- **Dyskryminacja bezpośrednia:** Sytuacja, w której osoba jest, była lub mogłaby być traktowana gorzej niż inni w porównywalnej sytuacji ze względu na swoją cechę (np. odmowa zatrudnienia wykwalifikowanego kandydata ze względu na jego wiek).
- **Dyskryminacja pośrednia:** Zastosowanie pozornie neutralnego przepisu, kryterium lub praktyki, która stawia osoby o określonej cesze **w szczególnie niekorzystnym położeniu w porównaniu do innych** (np. wymaganie określonego wzrostu lub formy ubioru od kandydatów, co automatycznie wyklucza lub dyskryminuje osoby z określonymi niepełnosprawnościami lub wyznaniem, mimo że cecha ta jest nieistotna dla wykonywanej pracy).

Aby głębiej zrozumieć temat, warto zapoznać się z opracowaniami przygotowanymi przez [Biuletyn Informacji Publicznej RPO](#) oraz pełnym opisem zjawiska na [Równościowej Stronie Uniwersytetu Warszawskiego](#). Przejawy i skutki nierównego traktowania szczegółowo analizuje również dokumentacja społeczno-kulturowa udostępniona przez [Sejm](#).

Białystok 12 lipiec 2026r

1. **Mariusz Najda** - Fundator i Prezes Zarządu
2. **Eugeniusz Roman Urbański** – Wiceprezes ds. Inwestycji i Rozwoju